

ឃ្លាំមើលសភា និង តំណាងរាស្ត្រសំរាប់មករា ឆ្នាំ២០០៨

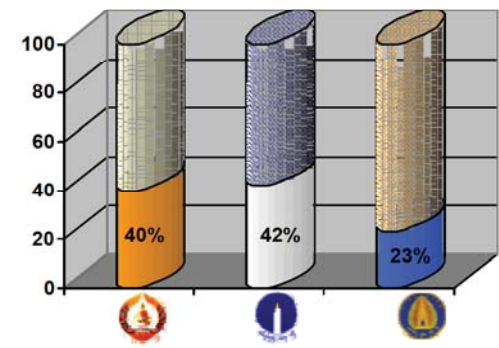
បន្ទាប់ពីការប្រជុំអស់រយៈពេល ៣ ខែ (តុលា-ធ្នូ) រដ្ឋសភាក្នុងខែ មករា នេះ មិនបានសម្រាកវិស្សមកាលរបស់ខ្លួនដូចលើកមុនៗទេ ដោយសម័យប្រជុំលើកទី ៧ នេះ នឹងត្រូវបន្តរហូតដល់ខែ មីនា។ បើតាមប្រសាសន៍របស់សម្តេចមហាពញាចក្រី ហេង ស៊ីរិន ប្រធានរដ្ឋសភាជាតិបានឱ្យដឹងថា រដ្ឋសភានឹងសម្រាកវិស្សមកាលរបស់ខ្លួនចាប់ពីខែ មេសា ទៅ ដោយសារតែប្រទេសកម្ពុជានឹងមានការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រនៅខែ កក្កដា ។ ទោះបីយ៉ាងណាក្នុងខែ មករា នេះ រដ្ឋសភាបានអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់ចំនួន ៣ ដោយបានបើកសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់ខ្លួន តែ ២ ព្រឹកប៉ុណ្ណោះ បើទោះបីជាមានសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយចំនួនទៀតត្រូវបានគណៈកម្មការជំនាញរដ្ឋសភាបានពិភាក្សាចប់សព្វគ្រប់ក៏ដោយ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ចាប់តាំងពីរដ្ឋសភាបានផ្លាស់ប្តូរទៅទីតាំងថ្មីមក សង្គមស៊ីវិល ក៏ដូចជាម្ចាស់ឆ្នោត ជួបប្រទះនូវការលំបាកក្នុងការឆ្លើងកសារ ឬ អនុសាសន៍នានាទាក់ទងនឹងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទៅឱ្យអ្នកតំណាងរាស្ត្រទាំង ១២៣ រូប ដោយរដ្ឋបាលរដ្ឋសភាតម្រូវឱ្យដាក់ក្នុងស្រោមសំបុត្រ និងគោរពជូនអ្នកតំណាងរាស្ត្រនិមួយៗ ។ ប្រការនេះ ប្រសិនបើសង្គមស៊ីវិល ឬម្ចាស់ឆ្នោតចង់ឆ្លើងកសារទៅតំណាងរាស្ត្រទាំង ១២៣ រូប គឺត្រូវដាក់ក្នុងស្រោមសំបុត្រចំនួន ១២៣ សន្លឹក ។

ក្នុងរយៈពេលពិភាក្សា ២ ព្រឹកនេះ ខុមហ្វ្រែល សង្កេតឃើញថា អ្នកតំណាងរាស្ត្រនៅតែបន្តវាយប្រហារ គ្នាទៅវិញទៅមក និងលើកឡើងពីគណបក្សរបស់ខ្លួន ដោយបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់តិចតួចប៉ុណ្ណោះទៅលើខ្លឹមសារនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ។

- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ដែលសភាអនុម័តនៅក្នុងខែនេះរួមមាន៖
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ធម្មនុញ្ញស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៤៥ថ្មី និង ១៤៦ថ្មី នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
 - សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ជប៉ុន ស្តីពីសេរីភាវូបនីយកម្ម ការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ ។
 - សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើពិធីសារទី ១ របស់អាស៊ានស្តីពីការកំណត់ផ្លូវ និងមធ្យោបាយបំបាត់លើផ្លូវដឹកជញ្ជូន ឆ្លងកាត់សម្រាប់អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន ស្តីពីការសម្រួលទំនិញឆ្លងកាត់ ។

ការចុះទៅកាន់មូលដ្ឋាននានារបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ

ក្រាហ្វិចទី១៖ ភាគរយអ្នកតំណាងរាស្ត្រចុះមូលដ្ឋាន នៃគណបក្សនីមួយៗធៀបនឹងគណបក្សរបស់ខ្លួន

នៅក្នុងខែមករានេះ ដោយសារសភាធ្វើការប្រជុំតែ ២ព្រឹក តាមព័ត៌មានដែលខុមហ្វ្រែលបានទទួលបង្ហាញថា មានអ្នកតំណាងរាស្ត្រច្រើនបានចុះមូលដ្ឋានធៀបនឹងខែមុនដែលសភាបើកសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់ខ្លួនរហូតដល់ ១៣ព្រឹក ហើយមានអ្នកតំណាងរាស្ត្រប្រមាណ ៣២ រូប បានចុះមូលដ្ឋានប្រមាណ ១០០ លើក ។ ដោយឡែកក្នុងខែ មករា នេះ មានអ្នកតំណាងរាស្ត្រយ៉ាងតិចចំនួន ៤៥ រូប បានចុះមូលដ្ឋានចំនួន ១៥៥ លើក ។ មណ្ឌល បាត់ដំបង នៅតែជាមណ្ឌលដែលមានតំណាងរាស្ត្រចុះទៅច្រើនជាងគេ ដដែល ដែលមានចំនួនរហូតដល់ ៤៦ លើក ។ ចំណែកមណ្ឌលដែល ខុមហ្វ្រែល មិនបាន ទទួលព័ត៌មានថា មានអ្នកតំណាងរាស្ត្រចុះរួមមានមណ្ឌល ប៉ៃលិន និងកំពង់ចាម ។ ដូចខែមុនៗដែរ គោលបំណងរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រចុះទៅកាន់មូលដ្ឋានមានដូចជា ចូលរួមក្នុងវេទិកា ចុះអមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំ ចុះពង្រឹងបណ្តាញគណបក្ស ចុះជួយអន្តរាគមន៍ និងពិសេស ចុះសួរសុខទុក្ខ និងចែកអំណោយ ។ ក្នុងចំណោមតំណាងរាស្ត្រទាំង ៤៥ រូប ដែលចុះមូលដ្ឋាន មានអ្នកតំណាងរាស្ត្រមកពីគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា ចំនួន ២៩ រូប (ស្មើនឹង ៤០% នៃអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះទាំងអស់ដែលមានចំនួន ៧៣ រូប) បានចុះទៅកាន់មូលដ្ឋានយ៉ាងតិចចំនួន ៩៦ លើក ឬជាមធ្យមអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ១ រូប (ក្នុងចំណោមតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះដែលបានចុះមូលដ្ឋាន) បានចុះមូលដ្ឋានបានចំនួន ៣ លើក ។

ចំណែកតំណាងរាស្ត្រ គណបក្ស សមរង្ស៊ី យ៉ាងតិចចំនួន ១០ រូប (ស្មើនឹង ៤២% នៃអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះទាំងអស់ដែលមានចំនួន ២៤ រូប) បានចុះមូលដ្ឋានយ៉ាងតិចចំនួន ៤២ លើក (ឬជាមធ្យមអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះ ១ រូប ចុះមូលដ្ឋានបានចំនួន ៤ លើក) ហើយអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្ស ហ៊ុនស៊ីនប៊ុច យ៉ាងតិចចំនួន ៦ រូប (ស្មើនឹង ២៣% នៃ អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះទាំងអស់ដែលមានចំនួន ២៦ រូប) បានចុះមូលដ្ឋានយ៉ាងតិចចំនួន ១៧លើក (ឬជាមធ្យមអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះ ១ រូប ចុះមូលដ្ឋានបាន ៣ លើក) ។

តារាងទី១៖ ចំនួនលើកនៃការចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រតាមគោលបំណងផ្សេងៗដែលខុមហ្វ្រែលទទួលបាន

គោលបំណងនៃការចុះមូលដ្ឋាន ឆ្នាំ ១៩៩៥ លើក នៃអ្នកតំណាងរាស្ត្រឆ្នាំ ៤៥ រូប	គណបក្សនយោបាយ			សរុបនៃ គោលបំណង
	 ២៩ រូប	 ១០ រូប	 ៦ រូប	
សាកសួរសុខទុក្ខ ចែកអំណោយនិង ការសម្តែងសមិទ្ធផលនានា	៤៤	២៨	១២	៨៤ (៥៤%)
ការចុះពង្រឹងផ្នែក និង បណ្តាញគណបក្ស	២៧	៦	១	៣៤ (២២%)
ការចុះអមដំណើរជាក្រុម ឬអមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំ	២១	០	០	២១ (១៣%)
ការចូលរួមក្នុងវេទិកាសាធារណៈ	៣	៥	៤	១២ (៨%)
ការអន្តរាគមន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហានានា	១	៣	០	៤ (៣%)
សរុបតាមគណបក្ស	៩៦	៤២	១៧	១៥៥ (១០០%)

តារាងទី១ បានបង្ហាញថា:

- ការសាកសួរសុខទុក្ខ ចែកអំណោយ និងការសម្តែងសមិទ្ធផលនានា នៅតែត្រូវបានអ្នកតំណាងរាស្ត្រមកពីគណបក្សទាំងបីយកចិត្តទុកដាក់ជាងគេដែល ដែលមានរហូតដល់ ៨៤ លើក (ស្មើនឹង ៥៤% នៃគោលបំណងចុះមូលដ្ឋានសរុប) ។ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ គណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា បានធ្វើសកម្មភាពនេះច្រើនជាងគេរហូតដល់ទៅ ៤៤ លើក ខណៈដែលតំណាងរាស្ត្រគណបក្ស សមរង្ស៊ី មាន ២៨ លើក និងគណបក្ស ហ៊ុនស៊ីនប៊ុច មាន ១២ លើក ។ ជាឧទាហរណ៍ នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មករា អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលបាត់ដំបង ជួញ សុវៃ មកពីគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា បានអញ្ជើញជួបសំណេះសំណាលសួរសុខទុក្ខប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំ រូងជ្រៃ ចំនួន ២៥៧នាក់ ។ ក្នុងឱកាសនោះ លោកជំទាវបានលើកដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានឱ្យអប់រំយុវជនឱ្យប្រាសចាកពីអំពើអបាយមុខ ។
- អ្នកតំណាងរាស្ត្រមកពីគណបក្សទាំងបី ក៏បានចូលរួមធ្វើសកម្មភាព ចុះពង្រឹងផ្នែក និងបណ្តាញគណបក្ស របស់ខ្លួនផងដែរ ដែលសរុបមាន ៣៤ លើក (ស្មើនឹង ២២% នៃគោលបំណងចុះមូលដ្ឋានសរុប) ។ សកម្មភាពនេះត្រូវបាននាំមុខដោយ អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា ដែលមានចំនួន ២៧ លើក ដូចជាការចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ប៉ាល់ សំអឿន មណ្ឌលបន្ទាយមានជ័យដើម្បីបញ្ចុះបង្កើនសិលាសាងសង់អាគារស្នាក់ការចីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាស្រុកអូរជ្រៅ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។ ក្នុងឱកាសនោះដែរ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ប៉ាល់ សំអឿន បានប្រាប់សមាជិក សមាជិកាបក្សដែលបានចូលរួម ឱ្យរួមគ្នាពង្រឹងគណបក្សថែមទៀត ។
- ការចុះអមដំណើរជាក្រុម ឬអមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំ មានចំនួន ២១ លើក (ស្មើនឹង ១៣% នៃចំនួនការចុះទៅកាន់មូលដ្ឋានសរុប) ។ តាមព័ត៌មានដែលខុមហ្វ្រែលទទួលបាន មានតែអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា ទេ ដែលចុះអមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំរបស់ខ្លួន ដូចជាការចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ញឹម វណ្ណដា និងអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ប៉ែន បញ្ញា មណ្ឌលព្រៃវែង ដើម្បីអមដំណើរឯកឧត្តម ស ខេង ក្នុងពិធីបញ្ចុះសិមារត្ត ប៉ាប៊ិយ នៅឃុំ ព្រែកចក្រាន ស្រុកស៊ីធរកណ្តាល ខេត្តព្រៃវែង ។ ខុមហ្វ្រែលមិនបានទទួលព័ត៌មានពីការ

- ចុះអមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំដោយតំណាងរាស្ត្រមកពីគណបក្ស សមរង្ស៊ី និងគណបក្ស ហ៊ុនស៊ីនប៊ុច នោះទេ ។
- ការចូលរួមក្នុងវេទិកាសាធារណៈ ត្រូវបានចូលរួមដោយអ្នកតំណាងរាស្ត្រមកពីគណបក្សដែលសរុបមានចំនួន ១២ លើក (សើនឹង ៨% នៃចំនួនចុះទៅកាន់មូលដ្ឋានសរុប) ។ តំណាងរាស្ត្រគណបក្ស សមរង្ស៊ី បានចូលរួម ចំនួន ៥ លើក តំណាងរាស្ត្រគណបក្ស ហ៊ុនស៊ីនប៊ុច ៤ លើក និងគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា ៣ លើក ។ ឧទាហរណ៍ កាលពីថ្ងៃទី ០៥ មករា ឆ្នាំ ២០០៨ អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណូលតាកែវរួមមាន ឯកឧត្តម ចៅ សុផុន មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ឯកឧត្តម ហុង សុខហៀង មកពីគណបក្សហ៊ុនស៊ីនប៊ុច និង ឯកឧត្តម គួយ ប៊ុនឿន មកពីគណបក្ស សមរង្ស៊ី បានអញ្ជើញចូលរួមវេទិកា "អ្នកតំណាងរាស្ត្រ និងម្ចាស់ឆ្នោត" នៅយ សន្តុង ស្រុកទ្រាំង ខេត្តតាកែវ ។
- ការអន្តរាគមន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហានានាជូនប្រជាពលរដ្ឋ ដោយអ្នកតំណាងរាស្ត្រមានចំនួនតែ ៤លើក ប៉ុណ្ណោះ (សើនឹង ៣ % នៃការចុះមូលដ្ឋានសរុប) ។ ការអន្តរាគមន៍ទាំងនោះភាគច្រើនគឺទាក់ទងនឹងបញ្ហាដោះស្រាយដីធ្លី ដូចជាការចុះមូលដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ហូរ វ៉ាន់ មណូលភ្នំពេញ ទៅកាន់មណូលកំពង់ធំដើម្បីជួបប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះ និងជួបអាជ្ញាធរខេត្ត និងមន្ត្រី តុលាការ ឱ្យជួយអន្តរាគមន៍ ដោះស្រាយប្រជាពលរដ្ឋដែលជាប់ឃុំ ដោយសារទំនាស់រឿងដីធ្លីនៅភូមិឡូពាង ឃុំពាជេស ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ។ ក្នុងការជួប នោះ តាមព័ត៌មានដែលខុមហ្វ្រែលទទួលបាន អភិបាលខេត្ត កំពង់ឆ្នាំង បានសន្យាថា នឹងជួយសម្របសម្រួលជាមួយមន្ត្រីតុលាការ និងសន្យាមិនឱ្យក្រុមហ៊ុនធ្វើការលួសឆាយដីប្រជាពលរដ្ឋ ។ ក៏ប៉ុន្តែរហូតមកដល់ពេលនេះតាមព័ត៌មានដែលខុមហ្វ្រែលទទួលបាន មិនទាន់ ឃើញមានការដោះស្រាយនៅឡើយទេ ។

សង្ខេបស្តីពីការងារសំខាន់ៗទាក់ទងសភា និង តំណាងរាស្ត្រ

អ្នកតំណាងរាស្ត្រយកពេលពិភាក្សាច្បាប់ វាយប្រហារគ្នាទៅវិញទៅមកដោយពាក្យសម្តី

តំណាងរាស្ត្រគណបក្សកាន់អំណាចប្រជាជនកម្ពុជា និងតំណាងរាស្ត្រគណបក្សដទៃទៀត សមរង្ស៊ី បានធ្វើការវាយប្រហារពាក្យសម្តីដាក់ គ្នារហូតដល់មានការលើកឡើងពីសំណាក់តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលថា ប្រសិនបើអ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី គ្មានអភ័យឯកសិទ្ធិសភាទេ នោះ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី ប្រាកដជាទទួលរងនូវការប្តឹងផ្តល់ជាមិនខាន ដោយសារតែពាក្យសម្តីរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្ររូបនេះ ។

នៅក្នុងសម័យប្រជុំសភាពិភាក្សាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ជប៉ុនស្តីពីសេរីភារូបយនិកម្ម ការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី បានធ្វើការរិះគន់ខ្លាំងៗ ទៅលើរាជរដ្ឋាភិបាល ថាបានប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយយ៉ាងខ្លាំង ហើយថាប្រទេសកម្ពុជាគឺជាប្រទេសពុករលួយជាងគេក្នុងពិភពលោក ។ ជាមួយគ្នានេះ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី ក៏បានធ្វើការរិះគន់ដែរថា ក្រុមហ៊ុនធំៗអន្តរជាតិមិនមកវិនិយោគទៅប្រទេសកម្ពុជាទេ តែមានភាគច្រើនគឺជាពួកម៉ាហ្វីយ៉ាដែលចូលចិត្តស្តុកប៉ាន់ និងប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ និង អំពើទុច្ចរិត ។

អ្នកតំណាងរាស្ត្រ អាយ ខន មកពីគណបក្សកាន់អំណាចប្រជាជនកម្ពុជា បានធ្វើការវាយបកទៅលើអ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី ថា និយាយកុហកប្រជាពលរដ្ឋ ។ ប្រធានអង្គប្រជុំ ឯកឧត្តម ងួន ញីល បានហាមការវាយប្រហារពាក្យសម្តីដាក់គ្នាទៅទៀត ព្រោះវានឹងនាំឱ្យ មានការឆ្លើយឆ្លងគ្នាកាន់តែច្រើន ។

ទោះបីយ៉ាងណា តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលដែលឡើងមកការពារច្បាប់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ឯកឧត្តម គាត ឈន់ បានបន្ត វាយប្រហារអ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី ថានិយាយមិនត្រូវប្រធានបទ ហើយបានលើកឡើងថា អ្នកតំណាងរាស្ត្ររូបនេះនឹងត្រូវគេប្តឹង បើសិនជាមិនមានអភ័យឯកសិទ្ធិសភាទេនោះ ដោយសារតែទោទេតេជាសុទ្ធតែជាម៉ាហ្វីយ៉ា ។

អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ហូ ណួន មកពីគណបក្ស ប្រជាជនកម្ពុជា បានបន្តវាយប្រហារអ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី ថា "ឯកឧត្តមថា ស្រឡាញ់ ប្រទេស តែបែរជាបំផ្លាញផលប្រយោជន៍របស់ប្រទេសទៅវិញទេ ព្រោះមិនឱ្យអ្នកវិនិយោគចូលមក" ។

អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ជាម ច័ន្ទនី មកពីគណបក្ស សមរង្ស៊ី បានហៅការព្រួញគ្នាវាយប្រហារពាក្យសម្តីទៅអ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី ថា ជាការបំបាក់សារតិ ហើយលើកឡើងថាមនុស្សមានមាត់ មានសារតិគឺត្រូវតែនិយាយ ។

បញ្ហាដីធ្លីធ្វើឱ្យអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ០១ រូប ទទួលរងការវាយប្រហារ

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយក្នុងស្រុកបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ចាមមួយរូបដែលរស់នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ បានទទួល រងរបួសជាទម្ងន់ដោយសារពលរដ្ឋមួយរូបដែលជាជនរងគ្រោះដោយសារទំនាស់ដីធ្លី បានលួចធ្វើការវាយប្រហារ ។

តាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានាបានឱ្យដឹងថា អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ជិន គឹមស្រែង អាយុ ៧០ ឆ្នាំ មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ត្រូវបានយុវជន ដែលមានវិបត្តិផ្លូវចិត្តដោយសារតែទំនាស់ដីធ្លីវាយប្រហារនិងដៃកប់ដៃទីប នៅពេលដែលអ្នកតំណាងរាស្ត្ររូបនេះចុះពីរថយន្តដើម្បីដើរចូលផ្ទះ ។

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដែលស្រង់សម្តីពីអាជ្ញាធរប៉ូលីសខណ្ឌចំការមនបានឱ្យដឹងថា ជនលេស ឈ្មោះ រស់ វណ្ណា អាយុ ២៨ ឆ្នាំ បានសារភាពថា រូបគេជាចិត្តវាយអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ជិន គឹមស្រែង គឺដោយសារតែខ្លួនមានកំហឹងជាមួយអ្នកមានអំណាចយកដីរបស់ខ្លួន ហើយរូបគេក៏ប្តឹង ទៅតុលាការ ក៏ប៉ុន្តែមិនឃើញមានដំណោះស្រាយ ។

សារព័ត៌មាន ឌីបេមបូខាដេលី ផ្សាយថ្ងៃទី ១៥ មករា ឆ្នាំ ២០០៨ បានស្រង់សម្តីរបស់ម្តាយយុវជន រស់ វណ្ណា ថា " កូនប្រុសរបស់គាត់មាន សភាពឡប់ៗដោយសារតែការពន្យារពេលរបស់តុលាការក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះលើដីធ្លីរបស់ពួកគាត់ " ។

សារព័ត៌មានដដែលនេះបានឱ្យដឹងថា អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ជិន គឹមស្រែង បានចូរស្រាវជ្រាវច្រើនហើយ ។

ខុមហ្វ្រែល សូមសម្តែងនូវការសោកស្តាយ ដែលអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ជិន គឹមស្រែង ទទួលរងនូវការវាយប្រហារបែបនេះ ។ ទោះបីយ៉ាងណា អ្នកតំណាងរាស្ត្រគ្រប់រូប គួរយកចិត្តទុកដាក់ថែមទៀតចំពោះម្ចាស់ឆ្នោតរបស់ខ្លួនដែលរងគ្រោះដោយសារវិបត្តិដីធ្លី រហូតដល់មានជម្ងឺវិកលចរិត និង ប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើតំណាងរបស់ខ្លួន ។

ព្រឹត្តិការណ៍ក៏បញ្ជាក់ឱ្យឃើញផងដែរថា វិបត្តិដីធ្លីសព្វថ្ងៃនេះកាន់តែមានសភាពអាក្រក់ទៅៗ ដែលតម្រូវឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ ជាអាទិភាពពិសោធន៍ជាប់ឆ្នោតទាំងអស់ ។

រដ្ឋធម្មនុញ្ញត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម

រដ្ឋសភាក្នុងខែមករានេះ បានអនុម័តការធ្វើវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញមាត្រា ១៤៥ ទី និង ១៤៦ ទី ដោយបានកែប្រែពាក្យពេចន៍មួយចំនួន ដើម្បីឱ្យវាស្របទៅនឹងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ។

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ឯកឧត្តម ស ខេង ដែលបានមកការពារលេចពីព្រាងច្បាប់ធម្មនុញ្ញស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៤៥ ទី និង ១៤៦ ទី បានឱ្យដឹងថា គោលបំណងនៃការធ្វើវិសោធនកម្មនេះ គឺដើម្បីបង្កភាពងាយស្រួលក្នុងការរៀបចំទម្រង់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ តាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅ ថ្នាក់រដ្ឋបាលក្រោមជាតិ ព្រោះសភាពការណ៍ជាក់ស្តែងបច្ចុប្បន្នរបស់យើង វាមិនដូចគ្នាទៅនឹងខុមសារដែលចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនោះទេ ។ ឯកឧត្តម ស ខេង បានលើកឧទាហរណ៍ថា ឃុំប៉ោយប៉ែត (ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅយ៉ាងច្រើន) មិនអាចឱ្យនៅចំណុះស្រុកអូរជ្រៅបានទៀតទេ ព្រោះស្រុកអូរជ្រៅមិនអាចគ្រប់គ្រងឃុំ ប៉ោយប៉ែត បានទេ ។ ដូចនេះឃុំប៉ោយប៉ែតត្រូវបង្កើតទៅជាក្រុងមួយដែលចំណុះឱ្យខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

មាត្រា ១៤៥ ទី ដែលចែងថា " ទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបែងចែកជាខេត្ត និងក្រុង ។ ខេត្តចែកជាស្រុក ស្រុកចែកជាឃុំ ។ ក្រុងចែកជាខណ្ឌ ខណ្ឌចែកជាសង្កាត់ " ត្រូវបានកែប្រែទៅជា " ទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបែងចែកជា រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ។ ហើយមាត្រា ១៤៦ ទី ដែលចែងថា " ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ និងសង្កាត់ ត្រូវគ្រប់គ្រងតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់

រៀបចំអង្គការមួយ”។ ត្រូវបានកែប្រែថា “រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ត្រូវគ្រប់គ្រងតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែកក្នុងច្បាប់រៀបចំអង្គការ”។

ក្នុងអំឡុងពេលពិភាក្សាវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ អ្នកតំណាងរាស្ត្រមួយចំនួនបានផ្តោត និងលើកឡើងពីច្បាប់រៀបចំអង្គការ ដោយស្នើឱ្យមានការចែងឱ្យច្បាស់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។

អ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី បានថ្លែងថា ច្បាប់រៀបចំអង្គការ ដែលរដ្ឋាភិបាលកំពុងតែព្រាងនៅឡើយ គួរឱ្យមានការបោះឆ្នោតជាសកលក្នុងការជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ខេត្ត ស្រុក ខណ្ឌ។ ទោះបីយ៉ាងណា តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម្តេច ហ៊ុន សែន បានមានប្រសាសន៍ថា ច្បាប់រៀបចំអង្គការនឹងត្រូវពិភាក្សានៅពេលក្រោយ ហើយការពិភាក្សានៅពេលនេះការកែប្រែពាក្យពេចន៍ប៉ុណ្ណោះ។

